

17.03.2022 року

Тема: Узагальнюємо знання про іменник як частину мови. Розбір іменника як частини мови. Навчальний діалог

Мета: систематизувати та узагальнити знання учнів про іменник як частину мови, його граматичні ознаки; удосконалювати вміння визначати рід і число іменників; розвивати мовлення, логічне мислення, пізнавальний інтерес; виховувати любов до рідної держави, почуття радості в спільній роботі, увагу до слова.

Хід уроку

I. Організація класу

1. Привітання

*Пролунав дзвінок,
Всіх зібрав нас на урок.
Будем мову ми вивчати,
Нові знання здобувати.*

II. Актуалізація опорних знань

- Яку частину мови ми вивчаємо?
- Діти, що таке іменник?
- На які питання відповідають іменники істоти, неістоти?
- Що ви знаєте про загальні іменники і власні?
- Якого роду бувають іменники?
- Як можна визначити рід іменників?

Я — учителька
Прочитай і розкажи у класі.
Я — учитель

**зірка
літак
місто**

**зіркі
літаки
міста**

- Іменники мають два числа: **однину́** і **множину́**.
- Іменники, які називають один предмет, уживаються в **однині**.
- Іменники, які називають два і більше предметів, уживаються у **множині**.

2. Хвилинка каліграфії (Слайд 1)

- Відкрийте свої зошити, запишіть число, класна робота і напишіть каліграфічно великі і малу букву Дд та у поєднанні її з іншими буквами, та слово дельфін: Д Д Д Д д д
Де ль фі ін Дельфін

— Складіть речення з цим словом.

3. Повідомлення теми та завдань уроку

- На сьогоднішньому уроці ми узагальнимо ваші знання з розділу «Іменник»

II. Основна частина

1. Робота з підручником

- Відкрийте свої підручники на ст. 120. В. 4

УЗАГАЛЬНЮЮ ЗНАННЯ ПРО ІМЕННИК ЯК ЧАСТИНУ МОВИ

- 4** Знайдіть на мапі назви країн, чиї береги омиває Чорне море. Запишіть речення, поставивши назви країн за абеткою. Поясніть правопис записаних слів.

Чорне море омиває береги України, Румунії, Болгарії, Росії, Туреччини, Грузії.

- Виконайте розбір двох іменників — власних назв (на вибір). Складіть і запишіть із ними два розповідних речення.

Розбір іменника як частини мови

- Слово. Що називає?
- На яке питання відповідає?
- Яка це частина мови?
- Назва істоти чи неістоти?
- Назва власна чи загальна?
- Яке число має?
- Якого роду (в однині)?
- Яким є членом речення?

Розв'язання:

Чорне море омиває береги Болгарії, Грузії, Росії, Румунії, Туреччини, України.

України – предмет, чого?, іменник, неістота, власна, не має числа, ж. р., другорядним.

Румунії – предмет, чого?, іменник, неістота, власна, не має числа, ж. р., другорядним.

Україна – моя Батьківщина.

Румунія має спільні кордони з Україною.

5 Прочитайте текст. Доповніть розповідь про дельфінів цікавою інформацією.

Дельфіни — дивовижні морські тварини, родичі китів і косаток. Хоча ці тварини і схожі на рибу, але вони — не риба. Дельфіни відрізняються від риб: вони дихають легенями, мають не луску, а шкіру, у них є зуби, вони народжують живих дитинчат і цілий рік годують їх своїм молоком.

Дельфіни живуть групами. Вони всі разом полюють і допомагають одне одному.

- Випишіть у два стовпчики іменники — назви істот і неістот. Поясніть свою думку.
- Виконайте розбір іменника **дельфіни** як частини мови.

120

Розв'язання:

Назви істот:

дельфіни

тварини

рибу

дитинчат

Назви неістот:

легенями

луску

шкіру

зуби

молоком

групами

Дельфіни - предмет, хто?, іменник, істота, загальна, множ, підмет.

6 Прочитай текст. Розкажи, що ти знаєш про медузу.

Медузи живуть у морях і океанах. Їхнє тіло на 90 відсотків складається з води. У медуз немає легенів — вони дихають усією поверхнею тіла. У них аж 24 ока. У медуз відсутній мозок, але є дві нервові системи.

У народі медуз називали морською кропивою. А все через те, що на їхніх щупальцях містяться жалкі клітини з пекучою речовиною.

- Назви головні члени в першому реченні тексту.
- Склади і запиши два розповідні речення, які містять опис медузи.
- Виконай розбір двох іменників, використаних тобою в реченнях (на вибір).

Розв'язання:

Медузи живуть у морях і океанах.

Тіло медуз має форму парасольки або диска.

Рот у медузи розташований на нижньому боці тіла.

Медуз - предмет, хто?, іменник, істота, загальна, одн., ж. р., другорядний.

Рот - предмет, що?, іменник, неістота, загальна, одн., ч. р., підмет.

III. Заключна частина

1. Повідомлення д/з